

«... προσωπικῶς, θεληματικῶς καὶ μὲ κάθε καλλιότερον τρόπον ἐνεφανίστη εἰς τὴν παροησίαν μου νοταρίον... ὁ ἐκλαμπρότατος ἀφέντης Φιλιππάκος Γριμάλδης, ὁ ὁποῖος μὲ καλὴν του γνώμην καὶ θέλησιν, βλέπωντας τὴν πτωχείαν τῶν ραγιαδῶν ποῦ κατοικοῦσι στὸ χωρίον Ἀπεράνθου καὶ ἔχοντας μερικὰ πράγματα... τὰ ὁποῖα ἐντρίτευγε ἀπὸ κάθε πέντε (ἓνα), τώρα, στοχαζόμενος τὴν πτωχείαν τος, μάλιστα διὰ νὰ βάλλου(ν) περισσότερον ἐπιμέλειαν νὰ τὰ δουλεύουσι καλλιότερα καὶ νᾶναι εὐχαριστημένοι, ἀπὸ λόγου του θέλει τὴν σήμερον ὁ ἄνωθε ἀφέντης Γρ. μὲ πᾶσα καλὴ του ὄρεξιν, καὶ χωρὶς τινὸς βίας καὶ ἀφήνει τος τὰ ἴδια πράγματα σὲ κείνους ποῦ τὰ ἐξουσιάζουσι νὰ τὰ ἔχουσι καὶ νὰ τὰ δουλεύουσι... ὁ κύριος νὰ πέρνη ἀπὸ κάθε δέκα τὸ ἓνα καὶ ἀπὸ τὶς ἑληές... νὰ πέρνη ἀπὸ κάθε ὀκτὼ τὸ ἓνα καὶ ὅσες ἀγριληές... (ἡ)μερεῦγοντάς τις νὰ γροικοῦνται καὶ αὐτὲς ἀπὸ κάθε ὀκτὼ (τὸ ἓνα) καὶ πᾶσα νιτράτα νὰ μετῶται μὲ δίκαιον καὶ σωστὸ πινάκι καὶ μετρητικό. Νὰ μὴ χρεωστοῦσι οἱ κοπιαστάδες πάρεξ τὸ ἐργατικὸ νὰ δόνου(ν), κατὰ τὴν συνήθειαν. Καὶ ὅσα περιβόλια παλαιὰ εὐρίσκονται στὸν ἴδιον τόπον... νᾶχουν ἄδεια νὰ τὰ τραφοκοποῦν καὶ νὰ τὰ πέρνονν καὶ αὐτά, νὰ λαβαίγη ἀπὸ κάθε δέκα τὸ ἓνα καὶ ἂν ἔχου(ν) καὶ ἑληές μέσα ν' ἀγροικοῦνται ἕως καὶ τὶς ἄνωθε καὶ νὰ τᾶχουσι καλὰ περιφραγμένα τὰ περιβόλια, νὰ κρίζουν(;) τὰ ζῶα ἀπόξω καὶ σκότωμα νὰ μὴν κάνουσι, ἕως νὰ τὸ διαλαλοῦσι δύο καὶ τρεῖς φορές καὶ μὴν κυβερνῶντας τὰ ζῶα τος ἐκεῖνοι ποῦ τὰ ἔχουσι, νὰ τὰ σκοτώνουσι ἐλεύθερα καὶ τὸ σκότωμα νὰ γροικᾶται τοῦ ἄρχου ποῦ ἔχει τὸν τόπον. Καὶ ταῦτα ν' ἀγροικοῦνται ἀπαρασάλευτα καὶ ἀκαταζήτητα εἰς τὸν ἅπαντα αἰῶνα, ἤγουν μῆτε ὁ ἀφέντης Γρ., μῆτε οἱ διάδοχοι καὶ κληρονόμοι του νὰ μπορού(ν) νὰ ζητήσουσι περισσότερον. Τὸ ὁποῖον ἐγένη με παρατάλειον ποῦ ἐκάμασι τοῦ ἄνωθε ἄρχου ἀπὸ τοὺς κάτωθεν γεγραμμένους προστάτοις τοῦ Ἀπεράνθου, ψηφισμένοι ἀπὸ ὅλο τὸ κοινὸν τος... Τὰ περιβόλια τὰ παλαιὰ, ὅποῖα ἤθελεν θελήσουν οἱ νοικακύρηδες ὁποῦ τᾶχουσι νὰ τὰ ἀναστήσουν, νὰ τῶχει εἶδησιν καὶ ὁ ἄρχος τοῦ τόπου...».

285

1719. Σύμβασις χειρουργοῦ Παπαδάκη μετὰ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Πιόντες τῆς Μάνης, περὶ ἰατρικῆς περιθάλψεως κατ' ἀποκοπήν, ἐν 218, σ. 53-54.

«Ἐσιβάστικα ἐγὼ γιατρὸς Παπαδάκης, μὲ τοὺς Πιοτάτες, νὰ μ' ἔχουν γιατρό τους, ἕως τέλους τῆς ζωῆς τους καὶ ζωῆ μου· ναν τοὺς γιατρέβω εἰσε λαβομὲ καὶ ἀκρεμίσμα(τα), ὄξω ἀπὸ ἀρρώστεια καὶ πονέματα καὶ νὰ τοὺς πέρνω τὸν να Μάη αἷμα. Καὶ νὰ ἔχουν νὰ μὲ δόνου(ν) τὸ κάθε σπῖτι : μία καβάθα παστρικὸ στάρι, ἓνα μεροδοῦλι, ἓνα φόρτωμα ξύλα, ἓνα φόρτωμα ἀνθρωπέα (=κόπρον) καὶ ὅποια λάβωμα πληρωθῆ, τὰ τρίτα δικά μου...».

286

1720. Κανονναμὲς Θάσου, μνημ. ἐν 423, σ. 207, σημ. 1.

287

1721. «Φιρμάνι ποῦ ἤφεραν οἱ Φράγκοι ἐψηφισμένο ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολι διὰ τοὺς τόπους τως καὶ διὰ τὸ λοιπὸ νησι τῆς Ἀξίας», ἐν 146, σ. 80-83.

